

שמיר וארליך אחרי השמפניה במטה הליכוד
„ניצחון אדיר“

חלק קטן נוסף מקולות ד"ש הגיע אל הליברלים העצמאיים, והוסיף להם כמחצית האחוז.

יחד עם שינוי ניהול רפ"י את מערכת הבחירות הבזבזנית ביותר, וככל הנראה סתמו הבחירות בהסתדרות את הגולל על שאיפות הפוליטיות העצמאיות של ח"כ ייגאל הורביץ. בפעם הראשונה מזה 16 שנים הופיעה רפ"י בבחירות, וסוף־סוף יכול הציבור להיווכח בכוחה האמיתי.

של"י הגבירה את כוחה והוכיחה, ארי לוי, שהתגברה על פרישתם של סעדיה מרציאנו ויאיר צבן.

האיתור הדמוקרטי, עוד שריד מגוון של ד"ש, נמצא בחברתן הטובה של כמה רשימות עדתיות, הרבה מתחת לאחוז החסימה. ספק אם אלה האחרונים ינסו ללמוד את לקח הבחירות להסתדרות. קבלת הקצבת הבחירות לכנסת תלויה בכך שאנשים כח"כ מרדכי אלגרבלי וח"כ סעדיה מרציאנו יעמדו בראש רשימות משלהם לכנסת, וספק אם הללו יוותרו על ההקצבה השמנה, שאין שום חובה להור יציא אותה לצרכים פוליטיים דווקא.

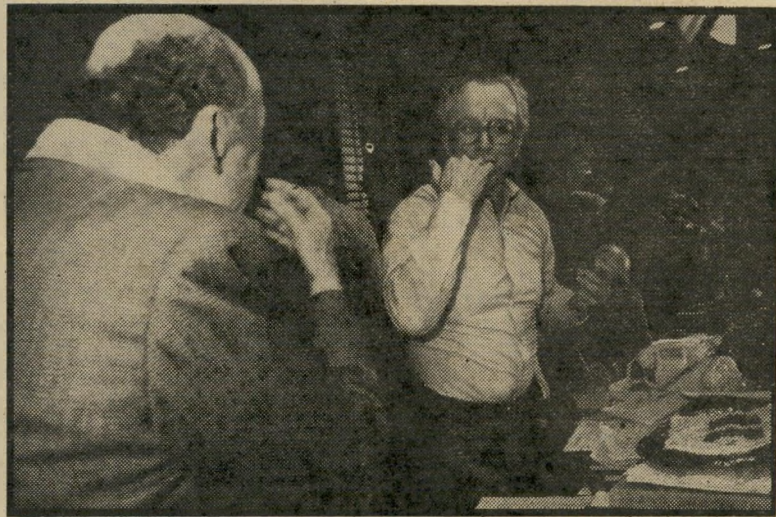
ספק אם יסיקו המפלגות הגדולות מס קנות מתוצאות הבחירות. גם הליכוד וגם המערך יראו בתוצאות הללו אישור ליציאת דרכם עד עתה. וכי לא ניצחו? הליכוד יבנה את תעמולת הבחירות שלו לכנסת על סיסמה קלה וקליטה, שאינה אומרת דבר וחצי־דבר; על אישיותו של בנגין, שעדיין יש לה קסם בקהל המצביעים המסורתי של חירות, ובעיקר על כלי כלת הבחירות של השר יורם ארידור. המערך ימשיך להאמין שאינו צריך לעשות הרבה, ושעליו רק להמשיך ולהור כיר לציבור עד כמה עליו להיות מאוכזב מן הליכוד, בלי להזכיר יותר מדי את ימיה האחרונים של ממשלת רבין.

„הכוורת“ תתייצב מול „כוח 1“, ואף לא אחד מהשניים ידבר על הבעיות הדינמיות של החברה הישראלית ומדינת ישראל.

בה תלוי בהתנהגות הבוחרים שנמנעו הפעם, ואין לדעת כיצד יבחרו לכנסת.

חד"ש היא עתה המפלגה השלישית בגודלה בהסתדרות. מפלגה זו שמרה על חלקה, ואולי ירדה מעט בכוחה. יתכן שתהיינה לתוצאות אלה השלכה על הרכב החזית של רפ"ח בבחירות לכנסת. חזית זו מורכבת מהמפלגה הקומוניסטית עצמה ומספיחיה. הקומוניסטים עשויים לחשוב שהתוספות אינן מועילות, ורק גורעות ממיספר המקומות בכנסת המוקד צב לחברי המפלגה.

שינוי קיבלה כ-2% מהקולות. בי-מיספרים מוחלטים: הרבה פחות מרבע מכלל הקולות שניתנו לד"ש בבחירות 1977.

בן-מאיר אחרי הקוניאק בוועד הפועל
„ניצחון גדול“

כלכלית — בעירות־פיתוח ובשכונות, באיזורים שבהם מתרכזת „ישראל ה־שנייה“.

בירושלים, מעוזה המסורתי של תנועת החירות, הצביעו קצת יותר מ-40% לעור מת 55% ב־1977.

בצפת הצביעו השנה 53% מבעלי זכות הבחירה, לעומת 67% ב־1977. בקרית־שמונה: 44% לעומת 61%. בחדרה: 58% לעומת 69%. באור־עקיבא: 56% לעומת 71%. באזור: 65% לעומת 82%. בלוד: 42% לעומת 58%. בקריית־גת: 53% לעומת 65%. בנס־ציונה הצביעו 58% לעומת 73% ב־1977. היו גם ערים ומקומות יישוב שבהם היתה הירידה מתונה יותר.

בישראל הראשונה, המבוססת והשבעה, היתה התמונה שונה. שם היתה הירידה באחוז ההצבעה מתונה, ואף היו מקומות שבהם נרשמה עליה מסוימת בשיעור המצביעים, כמו בחיפה ובתנועות הקיבור ציות, שם היה אחוז ההצבעה גבוה במיוחד.

הכוורת

מול כוח 1

הליכוד חייב להיות מודאג. הירי דה כוחו, באחוזים, היתה זעומה ביותר. אם תשוב רפ"י לחיקו, תהיה זו ירידה חסרת משמעות, בת אחוז אחד לכל היותר. אך העובדה שבבחירות בהסתדרות מקבל הליכוד גם את קולותיהם של אנשי מפד"ל ניצייים, אנשי התחייה, הרב כהנא ושאר קבוצות הימין, שיתמודדו בנפרד, איש איש תחת דגלו, בבחירות לכנסת, חייבת לעורר שם דאגה. לא מן הנמנע שגם חלק מההולכים בתל"ם של משה דיין בבחירות לכנסת הצביעו בהסתדרות לליכוד. החשוב מכל: שיעור ההצבעה, דווקא באיזורים בהם הסתמנה העלייה הר גדולה ביותר לליכוד ב־1977, היה הפעם נמוך במיוחד, אם לא יידע הליכוד כיצד להביא בוחרים אלה לקלפיות ב־30 ביוני השנה — יאבד את השליטון.

המערך זכה גם הוא בחלק מקר

מנחם בגין. דממה השתררה ליד שולחן הנשיאות, מילוא אמר לבגין, כי ההערכה היתה שכל מה שיושג מעבר ל-20% יהיה בכחינת הישג.

23% הם ניצחון אדיר, אמר מילוא. נראה שבגין הסכים עימו, העביר ברכת יי־שיריכוה „לעושים במלאכה“. בשלב זה נתן מילוא את האות, והשימחה המאורגנת, שכללה פתיחת בקבוקי שמפניה ושיירה בציבור, התחילה. השר דוד לוי סירב בנימוס לגוּם היישר מצוואר הבקבוק. האיש החזק ציפה לכוס.

בבית מיסלגת־העבודה, ברחוב הירקון, היתה שיטת הישיבה שונה. המנהיגות ישר בה מסביב לשולחן סגול, בלישכת יו"ר המיסלגה, מוקפת בעדת עיתונאים ובכמה עסקנים שלא מצאו מקום ישיבה סביב השולחן, וציפתה לתוצאות. כאשר הגיעו התוצאות מירושלים, ניגש ח"כ שימרון פרס לטלפון, כדי לקבל את בשורת הניצחון הגדול של המערך בבירה.

על השולחן לא היתה שמפניה. רק מאוחר יותר בלילה, בחדר הוועדה ה־מרכוז בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות, ברחוב ארלוזורוב, הוגש ברנדי ישראלי לגיבורים העייפים של המערך. שימרון פרס וירוחם משל, שישבו זה לצד זה בראש השולחן — פרס הקפיד להימנע בקירבת משל במשך כל הערב — החליפו מהמאות. פרס אמר שעכשיו צריך לשכוח מכל המריבות והוויכוחים ולגשת למערך כה העיקרית, לבחירות לכנסת. כולם מילאו דיברי הסכמה. ח"כ שושנה ארבל־אלמוזינו, היחידה מאנשי מחנה רבין שנמצאה במקום, אמרה שהניצחון הושג בזכות הפנסיונרים, ושעכשיו צריך לפנות אל הנוער. „את צודקת, שושנה“, אמר פרס בנימוס.

הבלון שהתפוצץ

מ עבר לחגיגות הניצחון ומתחת ל־הצהרות הפומביות מסתרת המברכה הגדולה. התוצאה החשובה ביותר לא היתה 64% למערך מול 26% לליכוד; גם

הצביעו ברגליים

לא היעלמותה של רפ"י או הבלון של שינוי, שהתפוצץ חרף מסע התעמולה האדיר שלה. הגורם החשוב ביותר היה זה: כמ עט מחצית בעלי זכות הבחירה בהסתדרות לא טרחו להגיע לקלפיות ולהצביע. עובדה זו די בה כדי להשמיט את ה־קרקע מתחת לכל ניסיון להסיק מתוצאות הבחירות בהסתדרות על התוצאות האפשריות של הבחירות לכנסת. לשיעור הצבעה כה נמוך יש גם השלכות פוליטיות מרחיקות לכת. הרבה מעבר לתוצאות הבחירות הללו.

המיספרים הרישמיים מדברים על יותר מ-55% הצבעה, על יותר מ-800 אלף בוחרים מתוך כמיליון ו־450 אלף בעלי זכות בחירה. אך במיספרים אלה יהיו כלולים כ־50 אלף מעטפות־בחירה שנפסלו על ה־סף, לא מפני שהפתקים שבתוכן נמצאו פסולים, אלא משום שהמעטפות עצמן היו בלתי־שירותיות.

מעולם לא היה שיעור ההשתתפות נמוך כליכך בבחירות. בבחירות הקודמות הצביעו 68% מבעלי זכות־הבחירה; פי־רוש הדבר הוא, שבבחירות 1981 הדירה המישיית מהבוחרים של 1977 את רגליה מן הקלפי.

מי לא הצביע? לשאלה זו יש חשיבות רבה. ההימנעות הקיפה כימ עט את כל הציבור, אך היא בלטה במיוחד בערים שבהן גדולה המצוקה הר